T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/702
KARAR NO : 2026/39
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: Taraflar arasında imzalanan sözleşme sonrası, 4735 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca sözleşmenin feshi nedeniyle irat kaydedilen kesin teminatın davacı şirkete iadesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. İ. M. E. T. G. T. S. T. L. Ş.
Vekili : Av. M. D.
Davalı : Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Vekili : Av. Ö. A. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirket ile Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü arasında 30/12/2022 tarih ve 2022/1161384 ihale kayıt numaralı Ekinözü Kapalı Spor Salonu Yapım İşine ait sözleşme imzalandığını, 13/01/2023 tarihinde de iş yeri teslim tutanağı düzenlendiğini, müvekkili tarafından sözleşme nedeniyle idareye 586.800 TL bedelli teminat mektubu verildiğini ancak 06/02/2023 tarihinde, yer tesliminden bir ay sonra Kahramanmaraş merkezli depremlerin meydana gelmesi ile ticarî çalışma ortamının ortadan kalktığını, şirketin bünyesinde bulunan personelin ve ailesinin güvenlik nedeniyle şehri terk etmek zorunda kaldığını ve müvekkili firmanın temsilcisi olan M. K. 'nın kalp krizi geçirmesinden dolayı sözleşmeye konu yapım işinin sözleşme süresi içerisinde yapılamayacağının anlaşıldığını, nitekim depremlerden sonra Ekinözü ilçesinde hazır beton temin edilebilecek bir şantiyenin de bulunmamasının müvekkili tarafından söz konusu sözleşmenin mücbir sebep nedeniyle feshinin gündeme geldiğini, müvekkili tarafından 14/04/2023 tarihinde ilgili idareye mücbir sebep nedeniyle sözleşmenin feshi ve teminatın iadesi için 1710589 kayıt sayılı dilekçe ile başvurulduğunu ancak idarenin, fesih için kanunda belirtilen sürenin geçmesi bahsiyle başvuruyu reddettiğini, Kamu İhale Sözleşmesi Kanunu'nun 10. maddesinde de belirtildiği gibi mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 gün içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirimde bulunma zorunluluğu getirildiğini ifade ederek, idarece yapılan feshin geçersiz ve haksızlığının tespiti ile davalı tarafça gelir kaydedilen Vakıfbank'a ait 27/12/2022 tarihli, 7100613766 numaralı 586.800 TL teminat bedelinin nakde çevrilme tarihinden itibaren işleyecek ticari temerrüt faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Kahramanmaraş Asliye Ticaret Mahkemesi 08/04/2025 tarih ve E.2025/72, K.2025/108 sayılı kararı** ile, davada idari yargı yerinin görevli olması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava konusu edilen işlemin 4735 sayılı Yasanın 21. Maddesi uyarınca tesis edilen

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

idari işlemin olması nedeniyle sözleşme yapıltıkdan sonra tesis edilmiş olsa bile, 4734 ve 4735 sayılı Yasa hükümlerinin aykırılıktan bahisle idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek yan" olarak tesis edildiği ve icraya nitelik taşıdığı; bu işlemin, sözleşmeden doğan bir ihtilaf olarak nitelendirilmesine ve iadi bir özel hukuk ilişkisinin verdiği haklar çerçevesinde tesis edildiği kabul etmeye olanak bulunmadığı açıktır, bu durumda, ihale süresinde kamu ihale kanununa göre yasak fiil ve davranışlarda bulunulduğu sözleşme yapıldıktan sonraki aşamada tespit edilmesi üzerine tesis edilen işlemin iptali istemi ile açılan davanın, 2575 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu 2/1a maddesi kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı çözümlenmesi gerekmiştir. (Benzer yönde uyuşmazlık mahkemesinin 22/10/2018 Tarih 2018/538 Esas ve 2018/651 Karar sayılı ilamı) açıklanan nedenler ile davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar vermek gerekmiştir..."

3. Davacı vekili bu kez, 27/12/2022 tarihli 7100613766 numaralı kesin teminat mektubunun ve 586.800 TL bedelin 27/12/2022 tarihinden itibaren işleyecek ticari temerrüt faiziyle birlikte iadesi istemiyle Gençlik ve Spor Bakanlığına yaptıkları 09/05/2025 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işleminin iptali istemi ile, idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesi 26/06/2025 tarih ve E.2025/618, K.2025/2082 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, karara karşı istinaf isteminde bulunulmuş, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi 17/10/2025 tarih ve E.2025/1631, K.2025/2903 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...Kamu ihaleleri çerçevesinde ortaya çıkan uyuşmazlıklar açısından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu veya sair ihale mevzuatı çerçevesinde, ihale aşamasına idarenin kamu gücüne dayanan, resen ve tek yanlı olarak tesis ettiği ihale işlemlerinden doğabilecek uyuşmazlıkların idari yargı yerlerince; ihale safhası tamamlanıp, taraflar arasında sözleşme imzalandıktan sonra sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların ise adli yargı mercilerince çözümlenmesi gerekmektedir. Sözleşme aşamasına kadar idarece alınan kararlar ve yapılan işlemler idari niteliktedir. İhale kararı alınması, ihale şartlarının tespiti, şartnamenin hazırlanması, tahmini bedel tayini, ihale komisyonunun teşekkülü, ihalenin ilanı, tekliflerin değerlendirilmesi, ihale kararı, komisyonun ihaleyi yapıp yapmamakta serbest olması, ihale kararının onayı ve iptali gibi tüm hazırlıkların; idarenin yasanın verdiği yetkiye dayanarak gerçekleştirdiği tek yanlı ve emredici nitelikte bir dizi işlemler olduğu görülmektedir.

Uyuşmazlıkta, davacı ile davalı idare arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca akdedilen sözleşmenin imzalanmasından sonra, dava konusu 27/12/2022 tarih ve 7100613766 numaralı 586.800 TL teminat bedelinin ödenmesi isteminde bulunulduğu anlaşıldığımdan, ihale sözleşmesi imzalandıktan sonra sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görevinde olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır..."

5. Davacı vekilinin 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Kahramanmaraş 4. İdare Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

7. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar."

8. 4735 sayılı Kanun'un "*İlkeler*" başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"Bu Kanuna göre düzenlenecek sözleşmelerde, ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilemez.

Bu Kanunda belirtilen haller dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz ve ek sözleşme düzenlenemez.

Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklere sahiptir. İhale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde bu prensibe aykırı maddelere yer verilemez. Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur."

9. 4735 sayılı Kanun'un "*Sözleşmede yer alması zorunlu hususlar*" başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"Bu Kanuna göre düzenlenecek sözleşmelerde aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.

b) İdarenin adı ve adresi.

c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi.

d) Varsa alt yüklenicilere ilişkin bilgiler ve sorumlulukları.

e) Sözleşmenin bedeli, türü ve süresi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

f) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı.

g) Sözleşme konusu işler için ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.

h) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dahil olacağı.

i) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

j) Montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait şartlar.

k) Kesin teminat miktarı ile kesin teminatın iadesine ait şartlar.

l) Garanti istenilen hallerde süresi ve garantiye ilişkin şartlar.

m) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları.

n) Gecikme halinde alınacak cezalar.

o) (Değişik: 30/7/2003-4964/43 md.) Mücbir sebepler ve süre uzatımı verilebilme şartları, sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.

p) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

r) Yapım işlerinde iş ve işyerinin sigortalanması ile yapı denetimi ve sorumluluğuna ilişkin şartlar.

s) Sözleşmede değişiklik yapılma şartları.

t) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar.

u) Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracağı personele ilişkin sorumlulukları.

v) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu.

y) Anlaşmazlıkların çözümü.

z) (Ek: 4/4/2015-6645/33 md.) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülükler."

10. 4735 sayılı Kanun'un "*Mücbir sebepler*" başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

d) Kısmî veya genel seferberlik ilânı.

e) Gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur."

11. 4735 sayılı Kanun'un *"İdarenin sözleşmeyi feshetmesi"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

" Aşağıda belirtilen hallerde idare sözleşmeyi fesheder:

a) Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

b) Sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin 25 inci maddede sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğunun tespit edilmesi,

Hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir."

12. 4735 sayılı Kanun'un *"Sözleşmenin feshine ilişkin düzenlemeler"* başlıklı 22. maddesi şöyledir:

"19 uncu maddeye göre yüklenicinin fesih talebinin idareye intikali, 20 nci maddenin (a) bendine göre belirlenen sürenin bitimi, 20 nci maddenin (b) bendi ile 21 inci maddeye göre ise tespit tarihi itibariyle sözleşme feshedilmiş sayılır. Bu tarihleri izleyen yedi gün içinde idare tarafından fesih kararı alınır. Bu karar, karar tarihini izleyen beş gün içinde yükleniciye bildirilir.

19, 20 ve 21 inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncellenir. Güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki fark yükleniciden tahsil edilir.

Hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle teminat alınan hallerde, alıkonulan tutar gelir kaydedileceği gibi, sözleşmenin feshedildiği tarihten sonra yapılmayan iş miktarına isabet eden teminat tutarı da birinci fıkra hükmüne göre güncellenerek yükleniciden tahsil edilir.

Gelir kaydedilen teminatlar, yüklenicinin borcuna mahsup edilemez.

19, 20 ve 21 inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, yükleniciler hakkında 26 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır. Ayrıca, sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir."

13. 4735 sayılı Kanun'un *"Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshi"* başlıklı 23. maddesi şöyledir:

"Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshedilmesi halinde, hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar iade edilir."

14. 4735 sayılı Kanun'un *"Yasak fiil ve davranışlar"* başlıklı 25. maddesi şöyledir:

"Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

c) Sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak.

d) Taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar vermek.

e) Bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak veya 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket etmek.

f) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.

g) Sözleşmenin 16 ncı madde hükmüne aykırı olarak devredilmesi veya devir alınması."

15. 4735 sayılı Kanun'un "*Hüküm bulunmayan haller*" başlıklı 36. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır."*

16. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "*Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları*" başlıklı 47. maddesinin 2. fıkrası şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

"...(2) İdare aşağıda belirtilen hallerde sözleşmeyi fesheder;

a) Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

b) Sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin 4735 sayılı Kanununun 25 inci maddesinde sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğunun tespit edilmesi,

hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. (Ek cümle: 08.08.2019-30856 R.G./38. Md., yürürlük: 18.08.2019) Yüklenicinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle yapılan iş miktarının iş programının gerisinde kaldığı ve kalan sözleşme süresinde işin fiilen bitirilmesinin fen ve sanat kuralları çerçevesinde mümkün olmadığı hallerde sözleşmede yer alan iş bitim tarihi beklenilmeden sözleşme (a) bendine göre feshedilebilir. (b) bendinde yer alan "sözleşmenin uygulanması" ibaresinden sözleşmenin imzalandığı tarih ile kesin kabul tarihi arasındaki süreç anlaşılır..."

B. Yargı Kararları

17. Uyuşmazlık Mahkemesi, benzer konulara ilişkin olarak önüne gelen uyuşmazlıklarda; sözleşme aşamasına kadar kanuna dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adlî yargı yerinde görülmesi gerektiği yolunda pek çok karar vermiştir. (16/06/2003 tarihli ve E.2003/47, K.2003/51; 05/02/2007 tarihli, E.2006/154, K.2007/3; 04/06/2013 tarihli ve E.2013/394, K.2013/881; 13/10/2014 tarihli ve E.2014/671, K.2014/890; 29/12/2014 tarihli ve E.2014/1097, K.2014/1145; 20/02/2017 tarihli ve E.2016/91, K.2017/3; 24/12/2018 tarihli, E.2018/865, K.2018/865; 24/02/2020 tarihli, E.2019/859, K.2020/162; 30/05/2022 tarihli ve E.2021/622, K.2022/347 sayılı kararlarında olduğu gibi.)

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, davacı ile davalı idare arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan *"Ekinözü Kapalı Spor Salonu Yapım İşi"* ihalesi kapsamında imzalanan Sözleşmenin, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmesi Kanunu'nun 20. ve 25. maddeleri ile Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 47. maddesinin 2. fıkrasının b bendi ve Sözleşmenin 25. ve 26. maddeleri gereğince feshi nedeniyle irat kaydedilen 5.256 TL tutarındaki kesin teminatın iadesi istemiyle açılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, 4734 sayılı Kanun ile 4735 sayılı Kanun'un kamu hukukunu ilgilendiren Kanunlar olması nedeniyle, sözleşme aşamasına kadar Kanuna dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idari işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idari işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idari yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır.

22. İdari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmelerin ise idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlendiği kuşkusuzdur.

23. Dava konusu olayda, davacı şirketin, 2022/1161384 ihale kayıt numaralı *"Ekinözü Kapalı Spor Salonu Yapım İşi"* ihalesine katıldığı, söz konusu ihalenin davacı şirket uhdesinde kaldığı ve 30/12/2023 tarihinde idare ile sözleşme imzalandığı, sözleşmenin yürütülmesi sırasında 26/01/2023 tarihinde işe başlama tutanağı düzenlendiği, 06/02/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle 90 günlük süre uzatımı verilerek işin bitiş tarihinin 12/11/2023 olarak belirlendiği ancak davacı tarafından Ekinözü Kapalı Spor Salonu Yapım İşine başlanmadığı, davacının taahhüdünü yerine getiremeyeceği ve sözleşmesinin fesih edilmesi gerektiği anlaşıldığından, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 47. maddesinin 2. fıkrasının b bendi kapsamında sözleşmenin feshedildiği ve teminat mektubu nakde çevrilerek gelir kaydedildiği ayrıca davacı şirketin 4735 sayılı Kanun'un 25/f maddesinde belirlenen yasak fiil ve davranışta bulunduğundan bahisle hakkında anılan Kanun'un 26. maddesi gereğince bir yıl süreyle bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklamasına ilişkin kararın verildiği, davacı tarafından, yasaklama kararına karşı açılan davada, Ankara 4. İdare Mahkemesince dava konusu işlemin iptal edildiği, davacı tarafından, davalı idareye başvurularak, ihalenin feshedilip 586.800 TL tutarındaki kesin teminatın şirkete iadesinin talep edildiği, talebin zımnen reddi üzerine, sözleşmenin feshedilmesi nedeniyle irat kaydedilen kesin teminatın iadesi istemiyle davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

24. Buna göre, idarelerce 4734 ile 4735 sayılı Kanunlar kapsamında ihaleye çıkılması aşamasında, ihalenin sonuçlanıp kesinleşmesine kadar geçen süreçte tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu kabul edilmekte ve bu aşamada ortaya çıkan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin

anlaşmazlıklarla, sözleşmenin imzalanmasından sonra ortaya çıkmakla birlikte sözleşme öncesine ait olduğu anlaşılan uyuşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine, ihalenin kesinleşmesi ve sözleşmenin akdedilmesinden sonraki aşamada idare ile yüklenici arasındaki sözleşmenin ifası sırasında ve taahhüt edilen edimin ifasından doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerine ait olduğu genel kabulü doğrultusunda, dava konusu talebin ihale sonucunda imzalanan sözleşmenin feshine ilişkin olduğu, ihale aşaması tamamlanıp taraflar arasında sözleşme imzalandıktan sonra ortaya çıkan ve sözleşmenin imzalanmasından önceki olgu ve olaylara dayanmayan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kahramanmaraş Asliye Ticaret Mahkemesinin 08/04/2025 tarih ve E.2025/72, K.2025/108 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kahramanmaraş Asliye Ticaret Mahkemesinin 08/04/2025 tarih ve E.2025/72, K.2025/108 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

12/01/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden XLOkdcq - Xp4CYNN - oSpsfIi - TX68Kc= ile erişebilirsin